

Kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački
Riječ nakon premijere filma »Stepinac: Kardinal i njegova savjest«
Zagreb, Hrvatsko narodno kazalište, 8. veljače 2020. godine.

Cijenjeni dionici večerašnje svečanosti, dame i gospodo, braćo i sestre!

1. Dok smo nakon prikazivanja filma: »Stepinac - Kardinal i njegova savjest« ispunjeni slikama i zvukom, riječima i mislima, čini mi se da jedino što neće narušiti to nutarnje raspoloženje jest zahvala. Neka mi se ne zamjeri što u svojoj zahvali ne spominjem sve prema kojima osjećam zahvalnost i koji su u nju uključeni prema popisu imena navedenih u filmskoj odjavi, a od kojih su neki i ovdje na pozornici. Ističem tek dva zahvalna naglaska.

Ponajprije zahvaljujem autorici filma, gospođi Višnji Starešina, scenaristici i redateljici, te njenim suradnicima koji su, u produkciji 'Interfilma' i u zajedništvu s Hrvatskim katoličkim sveučilištem, ostvarili ovo dokumentarno filmsko djelo, u koje se svojom potporom rado uključila Zagrebačka nadbiskupija. Poštovana gospođo Starešina, hvala na trudu koji naziremo i u onome što je poznato samo Vama i Gospodinu!

2. Nadalje zahvaljujem svima vama koji ste se odazvali na večerašnju svečanu premijeru, a među nama je posebno vrijedna nazočnost onih koji su u Hrvatsku došli izdaleka i za koje – kada je u pitanju nadbiskup Stepinac – niti jedna daljina nije zaprjeka. Među njima je svakako poštovana doktorica Esther Gitman. Hvala Vam!

Ovaj je film išao tragom prošlosti, ali njegovo značenje i smisao dopiru u sadašnjost. Štoviše, vidjeli smo kako zahvaća i buduće naraštaje.

Tako, na primjer, divno prepoznavanje dijelova života Renate Bauer, odnosno Carmele, pokazuju da još ima puno nepoznatih i neotkrivenih pojedinosti. Večeras smo se susreli i s novootkrivenim svjedočanstvima, kao iznimnim plodovima ljubavi koje su pojedinci i zajednice svjedočile u prilikama neizrecive patnje i neopisive ljudske grubosti. Ujedno je vidljivo da traženje korijena identiteta za cilj nema samo korijen, nego nutarnju snagu iz koje je izraslo stablo s plodovima.

Zato me posebno raduje što su večeras s nama potomci gospođe Renate, članovi obitelji Levanon, koji su ovim povodom došli u Zagreb, da bi očitovali poštovanje

prema nadbiskupu Stepincu i svima koji su pokazali hrabrost i ljubav, nasuprot okrutnosti i mržnje.

3. Most prema novim naraštajima iznimno je važan. On je naznačen osobito na kraju filma. Kao da želi reći da se ovaj film nastavlja i da je Dobro preživjelo. Upravo Dobro je dovoljno snažno da ukloni naslage iskrivljavanja i iznese na svjetlo dokumente i vjerodostojna svjedočanstva. Vjerujem da će se svi složiti da ne smijemo prešutjeti dobro, jer se prešućivanjem dobra zlu daje novi prostor. Ako ne budemo širitelji istine i promicatelji dobra, možemo biti sigurni da će se naći gorljivi nositelji neistine koji će sijati zlo.

I u svojim životnim okolnostima svatko je od nas pozvan sebe staviti pred pitanja koja su slična u životu svakoga čovjeka; pred Stepinčevo pitanje. Pozvani smo dopustiti savjesti da progovori o našim odlukama, o našem zalaganju za dobro, u obrani bližnjih i u promicanju dostojanstva svakoga čovjeka, bez obzira na nacionalnost, vjeru, rasu, klasu, spol, boju kože.

Dragi prijatelji, obično se za ovakve filmove kaže da su *dokument jednoga vremena*. No, čini mi se da ovdje postoji nešto više i da ćemo večeras sa sobom ponijeti ono što treba biti dokument svakoga vremena.

Čestitam na ostvarenome, zazivam Božji blagoslov na svaki novi plemeniti napor i još jedanput svima zahvaljujem!